

III ЧАКЫРЫЛЫШ
ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«КЕЧЕ БӨГЕЛМӘ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ СОВЕТЫ

СОВЕТНЫҢ КЫРЫҚ ӨЧЕНЧЕ СЕССИЯСЕ

КАРАР № 1

Кече Бөгелмә авылы

20 май 2019 ел

**«Татарстан Республикасы
Бөгелмә муниципаль районның
«Кече Бөгелмә авыл жирлеге»
муниципаль берәмлекендә
ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру
тәртибе турында» Нигезләмә хакында**

«Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары туринда» 2003 елның 6 октябрендәге №131-ФЗ Федераль законның 28 маддәсе, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставының 22 маддәсе нигезендә һәм «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә яшәүчеләрнең муниципаль хокукый актлар проектлары туринда фикер алышуда катнашу хокукларын тәэмин итү максатларында

Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советы

КАРАР КАБУЛ ИТТЕ:

1. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе туринда» Нигезләмәсен расларга (Күшымта 1).

2. «Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районның «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлекендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәру тәртибе туринда» Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советының XI сессиясенең №5 каары үз көчен югалткан дип танырга.

3. Элеге каарны жирлек территориясендәге мәгълүмат стендларында халыкка иғълан итәргә һәм «Интернет» чөлтәрендә – Бөгелмә муниципаль районның рәсми порталында урнаштырырга.

4. Элеге каарның үтәлешен контролъдә тотуны үз өстемә алам.

**«Кече Бөгелмә авыл жирлеге»
муниципаль берәмлеке башлығы**

Р.М. Йосыпов

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БӨГЕЛМӘ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫң «КЕЧЕ БӨГЕЛМӘ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНДӘ АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ОЕШТЫРУ ҺӘМ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Әлеге Нигезләмә «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ Федераль закон, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Бөгелмә муниципаль районының «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке территорииясендә ачык тыңлаулар оештыру һәм үткәрү тәртибен билгели (алга таба - ачык тыңлаулар).

1.2. Халык алдында тыңлаулар Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советы, Кече Бөгелмә авыл жирлеге Башлыгы тарафынан муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турындагы хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындагы мәсьәләләр буенча фикер алышу өчен үткәрелә.

1.3. Гражданнар тыңлауларны үткәрү инициативасын инициатив төркем аша гамәлгә ашыра, ул жирле үзидарә органнарына сайлауларда актив сайлау хокукуна ия «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке халкы арасыннан формалаша.

2. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНЫң БИЛГЕЛӘНЕШЕ

2.1. Халык алдында тыңлаулар халык, Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советы, Кече Бөгелмә авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелә.

Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советы яки халык инициативасы буенча үткәрелә торган халык алдында тыңлаулар Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советы тарафынан, э Кече Бөгелмә авыл жирлеге Башлыгы инициативасы белән үткәрелүчесе - Кече Бөгелмә жирлеге Башлыгы тарафынан билгеләнә.

2.2. Халык тыңлауларына чыгарга тиеш:

1) «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке Уставы проекты, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту муниципаль хокукий акты проекты, Уставка үзгәрешләр бары тик Уставта беркетелгән жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне һәм аларны хәл итү вәкаләтләрен Россия Федерациясе Конституциясенә, федераль законнарга туры китерү максатларында гына кертелә торган очраклардан тыш;

2) «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеке бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап;

3) «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлекен үзгәртеп кору турында мәсьәләләр;

4) муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проекты.

2.3. Ачык тыңлаулар үткәрү турындагы каар, законнарда һәм әлеге Нигезләмәдә кааралган очраклардан тыш, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр керту турында муниципаль норматив хокукий акт проекты, жирлек бюджеты проекты һәм аның үтәлеше турында хисап проекты, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше

стратегиясе проекты, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турыйндағы мәсъәлә, тиешле орган яисә муниципаль берәмлекнен вазыйфаи заты тарафынан муниципаль берәмлек Уставы проекты каралғанчыга кадәр, 7 көннән дә соңға калмыйча, кабул ителергә тиеш.

2.4. Гавами тыңлаулар үткәру турыйндағы карап, гавами тыңлауларга чыгарыла торган мәсъәләләрне күрсәтеп, муниципаль берәмлек Уставы проектын, шулай ук әлеге Уставка үзгәрешләр hәм өстәмәләр керту турыйнда муниципаль норматив хокукий акт проектын, жирлек бюджеты проектын hәм аның үтәлеше турыйнда хисап, муниципаль берәмлекнен социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турыйнда мәсъәләләр буенча гавами тыңлаулар уздыру урынын hәм вакытын күрсәтеп, законнарда hәм әлеге Нигезләмәдә каралған очраклардан тыш, 5 көннән дә соңға калмыйча бастырылып чыгарылырга тиеш.

2.5. Устав проекты, Уставка үзгәрешләр hәм өстәмәләр керту турыйнда муниципаль хокукий акт проекты, аларны карау көненә кадәр 30 көннән дә соңға калмыйча, Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советы тарафынан билгеләнгән әлеге Устав проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, күрсәтелгән муниципаль хокукий акт проекты буенча тәкъдимнәрне исәпкә алу тәртибен, шулай ук аның фикер алышуында гражданнарың катнашу тәртибен рәсми игълан итәргә тиеш (2 Күшымта).

2.6. Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советының халық алдында тыңлаулар билгеләү турыйндағы карарында күрсәтелә:

- 1) ачык тыңлаулар темасы;
- 2) халық тыңлаулары үткәру датасы, вакыты, урыны;
- 3) халық тыңлаулары үткәру буенча маҳсус төзелгән комиссия яки эш төркеме составы.

3. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАРНЫ ОЕШТЫРУ ТӘРТИБЕ

3.1. Халық тыңлауларын әзерләү hәм үткәру «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге жирле үзидарә органнары тарафынан (алга таба - халық тыңлауларын оештыруучы) гамәлгә ашырыла.

3.2. Халық тыңлауларын әзерләү hәм үткәру процессында халық тыңлауларын оештыруучы тәэмин итә:

- халық тыңлауларында катнашучыларның башлангыч составын билгели;
- чыгышлар әзерләргә кирәк булган мәсъәләләр исемлеген билгели;
- ачык тыңлауларга чыгарылган мәсъәләләр буенча докладчыларның башлангыч составын билгели;
- ачык тыңлаулар үткәру регламентын билгели;
- халық алдында тыңлаулар өчен чыгарылган муниципаль хокукий акт проекты буенча исәрмәләр hәм тәкъдимнәр жыюны гамәлгә ашыра;
- халық тыңлаулары нәтижәләре буенча кирәkle белешмә материаллар, йомгаклау документлары проектларын әзерли;
- ачык тыңлаулар беркетмәсен алып баруны тәэмин итә;
- халық тыңлаулары нәтижәләре буенча тәкъдимнәр әзерләүне оештыра;
- халық тыңлаулары нәтижәләре буенча бәяләмәне халыкка житкерүне тәэмин итә.

3.3. «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге халкы халық алдында тыңлаулар үткәру турыйндағы карап игълан ителгән көннән алып, аларны үткәру көненә кадәр, Кече Бөгелмә авыл жирлеге башлыгына халық тыңлауларына чыгарыла торган мәсъәлә буенча язма тәкъдимнәр hәм исәрмәләр, шул исәптән муниципаль хокукий актның ачык тыңлауларына чыгарыла торган төзәтмәләр hәм башка тәкъдимнәр жибәрергә хокуклы. Кече Бөгелмә авыл жирлеге Башлыгы килгән тәкъдимнәрне hәм

искәрмәләрне гомумиләштерүне оештыра. Күрсәтелгән тәкъдимнәр һәм искәрмәләр халык тыңлауларында катнашучыларның мәгълүматларына житкөрелә.

4. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫНДА КАТНАШУЧЫЛАР

4.1. Жәмәгать тыңлауларында катнашырга чакырыла ала:

- депутатлар;
- дәүләт хакимиите органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкилләре;
- эшчәнлекләре фикер алышына торган тема белән бәйле булган оешма, предприятие, учреждение житәкчеләре яки вәкилләре;
- экспертлар;
- сәяси партияләрнең тәбәк һәм жирле бүлекләре, ижтимагый берләшмәләр вәкилләре;
- массакүләм мәгълүмат чаралары;
- «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге территорииясендә яшәүче гражданнар.

4.2. Халык тыңлауларында үз тәкъдимнәрен дәлилләү өчен чыгыш ясау хокуки белән, халык тыңлауларын оештыручыга, ачык тыңлаулар үткәрү көненә кадәр 3 көннән дә соңга калмыйча, язма гаризалар биргән гражданнар катнаша.

5. АЧЫК ТЫҢЛАУЛАР ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ

5.1. Ачык тыңлаулар утырышлар формасында үткәрелә.

5.2. Гавами тыңлауларда рәислек итүче жирлек Башлыгы булырга мөмкин.

5.3. Ачык тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул катнашучыларга ачык тыңлаулар темасы, ачык тыңлаулар үткәрү тәртибе турында хәбәр итә.

5.4. Рәислек итүче ачык тыңлаулар алышп бара һәм көн тәртибендәге мәсьәләләр буенча фикер алышу тәртибен күзәтә.

5.5. Рәислек итүче чират тәртибендә тәп докладчыга (өстәмә докладчыга), шулай ук чыгыш ясарга теләк белдергән башка ачык тыңлауларда катнашучыларга чыгыш ясау өчен сүз бирә.

5.6. Чыгышның вакыты, чыгыш ясаучылар саныннан һәм халык тыңлаулары үткәрү өчен билгеләнгән вакытлардан чыгып, рәислек итүче тарафыннан билгеләнә.

Рәислек итүче чыгыш ясаучылар санына карап, халык тыңлауларында катнашучыларның чыгыш вакытын чикләргә хокуклы.

5.7. Рәислек итүче ачык тыңлауларда тәнәфес игълан итәргә хокуклы.

5.8. Ачык тыңлауларда катнашучының чыгышы тәмамланганнан соң яки чыгыш ясау өчен бирелгән вакыт узгач, рәислек итүче ачык тыңлауларның башка катнашучыларына чыгыш ясаучының позициясе һәм (яки) аргументлары буенча тәгәлләштерүче сораулар бирү һәм сорауларга жаваплар өчен өстәмә вакыт бирү мөмкинлеге бирә.

5.9. Сораулар язмача да, телдән дә бирелергә мөмкин.

5.10. Ачык тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары тәмамлангач, рәислек итүче, кирәк булганда, халык тыңлаулары барышында эйтелгән тәкъдимнәрне ачыклау өчен комиссия яки эшче төркем әгъзаларына сүз бирергә мөмкин.

5.11. Ачык тыңлаулар үткәргәндә тәртип саклау ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.

5.12. Халык тыңлауларында катнашучылар халык тыңлауларының барышына тыкшынырга, аларны өзәргә һәм аларны үткәругә комачауларга хокуклы түгел. Халык тыңлауларында катнашучылар тарафыннан үткәрү тәртибен бозу очрагында, эшче төркем рәисе ачык тыңлаулар үткәрү урыныннан китүне таләп итәргә хокуклы.

6. ХАЛЫК ТЫҢЛАУЛАРЫ НӘТИЖӘЛӘРЕН РӘСМИЛӘШТЕРҮ

6.1. Ачык тыңлаулар вакытында беркетмә алып барыла. Ачык тыңлаулар беркетмәсендә ачык тыңлаулар үткәрүнең датасы һәм урыны, ачык тыңлауларда катнашучылар саны, Рәиснең, Секретаренең һәм комиссиянең башка әгъзаларының фамилияләре, докладчының (өстәмә докладчы) һәм башка ачык тыңлауларда катнашучыларның исемнәре, докладының кыскача эчтәлеге яки чыгышының кыскача эчтәлеге, башка шартлары чагылдырыла. Ачык тыңлауларда катнашучыларның барлык кисәтүләре һәм тәкъдимнәре секретариатка язма формада бирелә һәм ачык тыңлаулар беркетмәсенә теркәлә.

Йомгаклау протоколында түбәндәге нигезләмәләр булырга тиеш:

- 1) кергән тәкъдимнәрнең гомуми саны;
- 3) ачык тыңлауларга чыгарылган, әмма аларга кабул ителмәгән мәсьәләләр;
- 4) халык тыңлауларында кабул ителгән мәсьәләләр.

6.2. Ачык тыңлаулар беркетмәсе рәислек итүче тарафыннан имзалана һәм аның вәкаләтләре барлык вакыт дәвамында жирлек Советы материалларында саклана, ә бу вакыт узгач муниципаль архивка саклауга тапшырыла. Муниципаль архивта ачык тыңлаулар материалларын саклау вакыты Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советы тарафыннан билгеләнә һәм ул дүрт елдан да ким була алмый.

6.3. Халык тыңлауларының нәтижәләре ачык тыңлаулар үткәргәннән соң, 5 көннән дә соңга калмыйча, игълан ителергә тиеш.

6.4. Муниципаль берәмлек Уставы проекты, әлеге Уставка үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү турында муниципаль норматив хокукий акт проектын, авыл жирлеге бюджеты проектын һәм аның үтәлеше турында хисап проектын, муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе проектын, муниципаль берәмлекне үзгәртеп кору турындағы мәсьәләләрне караучы Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советы сессиясендә комиссия яки эшче теркем рәисе депутатларга комиссия эше турында, үткәрелгән гавами тыңлаулар нәтижәләре турында доклад бирә һәм йомгаклау беркетмәсен тәкъдим итә.

ХАЛЫК АЛДЫНДА ТЫҢЛАУЛАР ВАҚЫТЫНДА МУНИЦИПАЛЬ ХОКУКЫЙ АКТЛАР ПРОЕКТЛАРЫНА ГРАЖДАННАРНЫҢ ТӘКЪДИМНӘРЕН ИСӘПКӘ АЛУ ТӘРТИБЕ ҺӘМ «КЕЧЕ БӨГЕЛМӘ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ» МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ ГРАЖДАННАРНЫҢ ФИКЕР АЛЫШУДА КАТНАШУЫ

1. «Кече Бөгелмә авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге гражданнарының муниципаль хокукый актлар проектлары буенча тәкъдимнәре Кече Бөгелмә авыл жирлеге Советына түбәндәгә адрес буенча кертелә: 423210, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Кече Бөгелмә авылы, Совхоз урамы, 76 йорты, язма рәвештә күшымта итеп бирелә торган үрнәктәге төзәтмәләр таблицасы формасында:

<i>№ n/n</i>	<i>Пункт, подпункт</i>	<i>Карап проекты тексты</i>	<i>Төзәт- мәләр тексты</i>	<i>Төзәтмәләрне исәпкә алып, проект тексты</i>	<i>Төзәтмә авторы (Ф.И.О., адрес, эш, уку урыны)</i>

Тәкъдимнәр муниципаль хокукый актлар проектларын халыкка игълан иткәннән соң (бастырып чыгару) яки «Интернет» чөлтәрендә – «Бөгелмә муниципаль районы» муниципаль берәмлекенең рәсми порталында bugulma.tatar.ru һәм «Татарстан Республикасының хокукый мәгълүмат рәсми порталы» интернет-ресурсында урнаштырганнан соң, бер ай дәвамында эш көннәрендә 8.00–17.00 сәгатьләрдә кабул ителә.

2. Чыгыш ясау хокуку белән ачык тыңлауларда катнашу өчен гаризалар чыгыш ясаучыларга шәхсән түбәндәгә адрес буенча бирелә: 423210, Татарстан Республикасы, Бөгелмә районы, Кече Бөгелмә авылы, Совхоз урамы, 76 йорты.

Гаризалар ачык тыңлаулар үткәругә кадәр 5 көннән дә соңга калмычча, эш көннәрендә 8.00 – 17.00 сәгатьләрдә кабул ителә

3. Гражданнарың тәкъдимнәре карау өчен максус төzelгән комиссиягә яисә муниципаль хокукый актлар проектларына кергән тәкъдимнәрене исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эшче төркемгә тапшырыла.